

SZEMVILÁG-PALÁNTÁK

Halihó!

A tudósok és a művészek a világ szemei. Nélkülük sok mindent nem, vagy másként látnának az emberek.

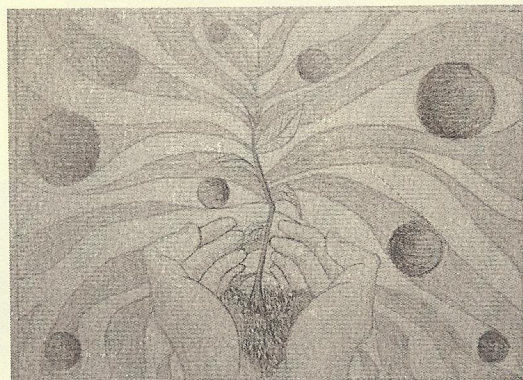
Nekik persze van egy külön világuk. Mi ezt neveztük el *szemvilágnak*. Mi, azaz a palánták, vagy hétköznapi néven a gyerekek. Mi, akik egyébként arra vágyunk, hogy művészek legyünk, ebben a táborban a művészpálánták vagyunk. És vannak itt, akik gondoskodnak rólunk: tanárok, művészek, szervezők, akik dolgoznak értünk és velünk.

Hogy ez mit is jelent? Erről hivatott szólni ez a tábori újság. Forgasdák olyan szeretettel, ahogy mi írtuk!

Pesti Alexandra
Gabnai Csaba Richard

Táborhely a dombok ölén

Fábián Fruzsina: Szemvilág-palánták

A tartalomból:

1. A tábor születése és jövője Tünde néni szemével

2. oldal

2. Interjú Baky Péter festőművésszel

3. oldal

3. Kitekintő

4-5. oldal

4. Alkotások a táborból

6-7. oldal

5. Egy délelőtt a Népújság főszerkesztőjével

10. oldal

6. Vendégeink, Móser Zoltán és Farkas Pál

11. oldal

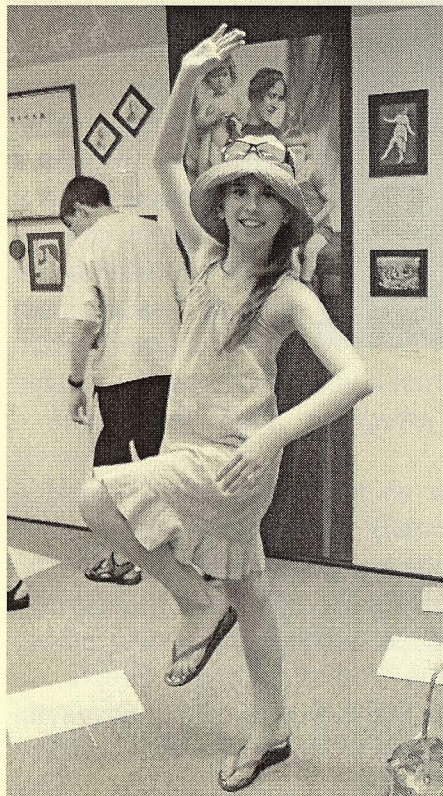
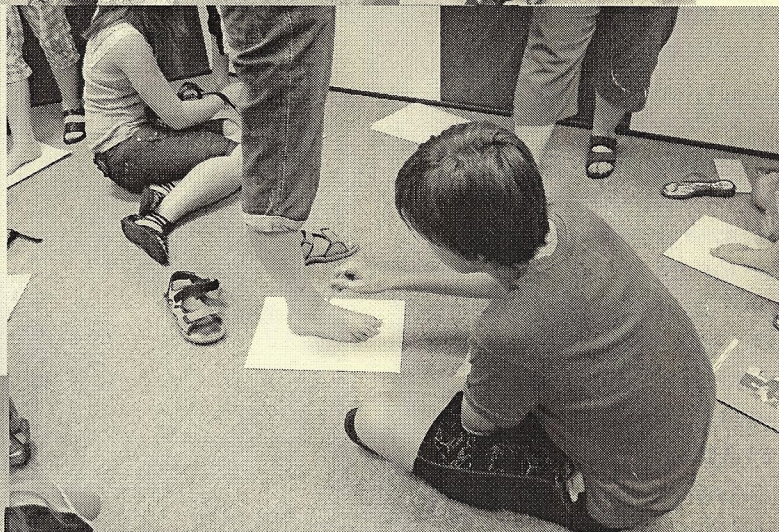
Baka Istvánné, Tünde néni:

Aki ezt a tábort megálmodta

Nyílt titok, hogy a Baka István Alkotótábor ötlete Baka Istvánné Tünde nénitől származik. A környezet gyönyörű, a program gazdag és érdekes. Mi élvezzük. Nem csoda hát, ha az első kérdésem az volt Tünde nénihez, hogyan született meg a tábor ötlete? Mik voltak az előzményei, és mi a célja a tábor megrendezésének? (cikkünk folytatása a belső 11. oldalon)

Az első nap
élménye:
Lám!
Az Irodalom Házában
még
táncolni is lehet!

Beszélgetésben Baky Péter festőművésszel

A jó illusztrátor nem magyarázza, hozzá ad a szöveghez

– *A tábor kereteiben végzett munkája alapján talán jogos a kérdés, milyen gyakorisággal és milyen műveket szokott illusztrálni?*

– Én elsősorban festő vagyok, aki önálló képeket rajzolok vagy festek, de gyakran kérnek fel könyvek illusztrálására is. Nagyon szeretek verseket illusztrálni, mert én ugyan nem írok verseket, de nagyon közel állnak hozzám. Van egy fajta megközelítése a verseknek részéről, ami arra készlet, hogy olvasásuk közben képben próbálom magamnak megfogalmazni, mit üzennek nekem. Többnyire persze nem konkrétan és pusztán annyit, amennyit akkor épp mond nekem, megpróbálom, hozzátenni azt, amit az értelemhez túl a lelkemnek, a szellememnek jelent a leírt szöveg.

– *Mint festőművész, tájképeket is szokott festeni?*

– Nem. Önálló tájképeket én nem festek, bár a képeimen háttérként illetve bekomponált motívumként természetesen jelen van a természeti környezet. Az alkotásaim rendszerint szürrealista montázsok, amelyek épp azt akarják megfogalmazni, ami a pusztán látványon már túl van. Bennük minden, ami valóságos, csak egy-egy motívum.

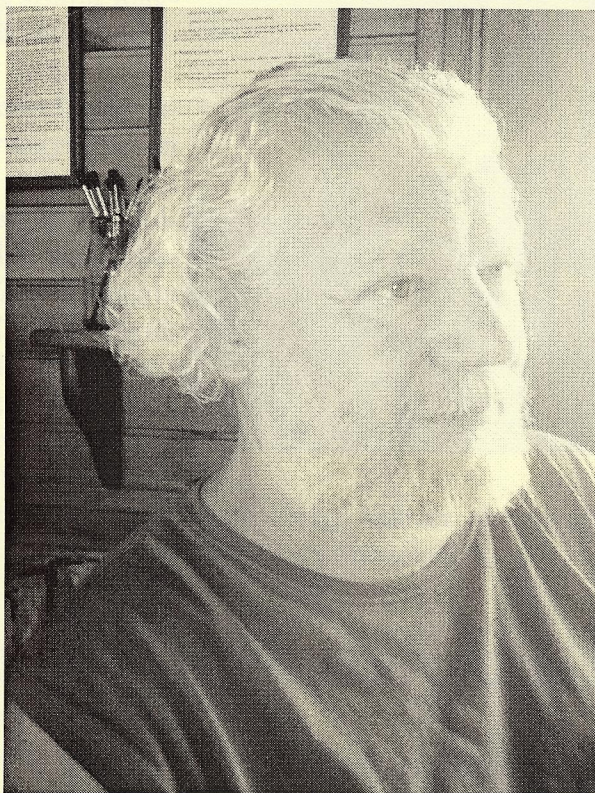
– *Itt a táborban az illusztrátorok csoportját tanítgatja, vannak egyébként is tanítványai?*

Évekig tanítottam, többek között a Képzőművészeti Egyetemen, az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskolán. Ma már nem tanítok, de magántanítványaim mindig vannak, akiket én készítek föl, ha a képzőművészeti középiskolába vagy az egyetemre szeretnének felvételizni. Leginkább azokkal szeretek foglalkozni, akik művészpályára készülnek és elég tehetségesek is ahhoz, hogy ott jól is teljesítsenek majd.

– *Visszatérve az illusztrációra, vannak olyan alapelvek, alapismeretek, amelyek jellemzik ezt a munkát, és amelyeket megpróbál itt elsajátítani az ifjú tanítványaival?*

– Nem. Mindenkinek, aki illusztrálásra adja a fejét más a megközelítése, a célja, melynek eléréséhez más-más út vezet. Az előadásban is esett szó arról, hogy az elmúlt évszázadok során milyen elképzelések valósultak meg az illusztrátorok munkáiban. Én úgy gondolom, hogy ma a művészeti illusztrációnak nem a magyarázás a célja, sokkal inkább az, hogy továbbgondolva valami pluszt adjon a kézenfekvő jelentésekhez.

(Kiss Dániel)

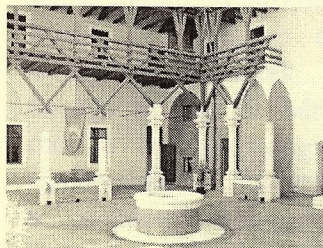

KITEKINTŐ

A tábor lakói (kedden és szerdán) két kirándulást is tettek Tolna megye irodalmi emlékhelyeire. Innen hoztuk rövid tudósításainkat.

OZORA

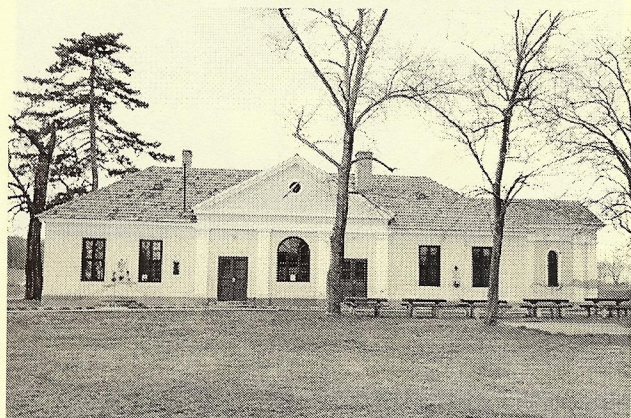
A keddi kirándulás első állomásaként a mezőföldön lévő Ozora várkastélyában jártunk. Erről a XV. században épült várról azért nem hallottatok, mert miután török megszállta magtárrá alakították.

A várat építtetője a firenzei származású Filippo Scolari – magyar nevén Ozorai Pipó birtokolta, aki a birtokot Zsigmond királytól kapta, ám később az Esterházy család szálláshelye lett. Mai alakját 1772-ben nyerte el. A falakat gyönyörű festmények és vadásztrófeák díszítik. Az eredetileg gótikus váron a barokk és a reneszánsz építészet stílusjegyei is jól felismerhetők. A kiállítás rendezőinek jóvoltából a Zsigmond király korabeli lovagi kultúra elevenedik meg, de a termekben helyet kaptak a későbbi korokat idéző bútorok és öltözékek is.

FELSŐRÁCEGRESZTÁN

egy régi iskolát látogattunk meg. A ma már csak múzeumként megtekinthető iskolába vala-

mikor a cselédek gyerekei jártak, nehogy elkallódjanak. Csak egy-két könyvük volt, de a gyerekek sokan voltak. Az apró tanteremben a padok is szűkek voltak. A terem mögött egy kisebb kápolna szolgálta a cselédség hitéletét. A régi berendezés azért hangulatosnak látszott. Ebben a szegényes kis iskolában kezdte meg tanulmányait Illyés Gyula, majd később az alsórácegresztai Lázár Ervin is. Az iskolától nem messze állt Illyés Gyula szülőháza. Ma már csak egy kopjafa jelzi a helyét. (Kiss Dániel)

DECS

Decsen a babamúzeumot szemléltük meg. Farkasné Pál Bözsinek hívják a babák készítőjét. Összesen kb.200 babát csinált. A sárközi népviseletek közül, a legrégebbi és legrágább anyagból készültek. A szoknyák anyaga selyem és bársony. A selymet a franciaországi Lyonból és Csehországból hozták. Bözsi néni a csoportot nagyon megdicsérte, hogy figyeltünk rá. Sokan vettek fűzött és hímzett anyagokat.

Bözsi néni

- *Mióta készíti a babákat?*
- Az igazság, hogy mindig is ilyen kézművességgel foglalkoztam, de körülbelül 1980 körül kezdtem el készíteni a babákat.
- *Melyik volt az első baba, amelyet a múzeumhoz készített?*
- A fiatal piros szoknyás lány volt az első. Ez a baba van a szórólapon is.
- *A babákat úgy készíti hogy egy nap nekiáll és megcsinálja tetőtől talpig?*
- Nem. Egyszerre több fejet vagy testrészeket csinállok, és utána összerakom őket, végül szépen felöltöztetem mind-egyiket.

(Hegedüs Vanda)

SZÁLKA-ART A MÚZSÁK VONZÁSÁBAN

Hús Luca – Geréb Vivien

Egyszer volt egy férfi,
Úgy hívták, hogy Béni.
Átkutatta a repcéket,
És megette a lepkéket,
Ki okos, ezt érti.

Limerick parádé

Verebi Réka – Frei Kata

Volt egyszer egy pasi,
Úgy hívták, hogy Gazsi.
Olvadni nem tudott ő,
Az írásban sem volt nyerő.
Ezentúl úgy hívták: Gagy.

Kiss Dániel – Fábíán Fruzsina

Egyszer volt egy néni,
Neve az volt: Daisy.
Szerette a mazsolát,
De gyűlölte a Karolát
Most épp a haját tépi.

Szász Fanni – Czirok Teréz

Volt egyszer egy Tamara
kinek volt egy szamara
olyan buta mint a csacsi
nem kell neki semmi nasi
ráadásul a csacsi neve Tamara.

Bódis Dávid:
Diószedő

Auth Ildikó – Szanyó Veronika

Volt egyszer egy szúnyog, Budapesten lakott.
Nem tetszett neki az a lak ott.
El akart költözni Szegedre,
Hogy élhessen a házában kedvére.
Ezért a szüleitől Szegeden egy házat kapott.

Szálka – *halszálka* Gabnai Csaba –
Bódis Dávid

Alkotótáborunk színhelye Szálka.
Apukám BT-jének neve is Szálka.
Szegediek híressége
A halles erőssége.
Halleves közben veszélyes a Szálka

Elblinger Éva – Hegedűs Vanda – Pollermann Eszter

Volt egy hal, lakhelye Peking.
Húzott szemű kis hering.
Pezsgőfürdő volt ott,
Mert mindig fíngott.
Fű, de büdi, már megint!

SZÁLKA-ART

Művészet és kultúra

Hús Luca

Szálkai vakáció

Szálkán vagyunk mi,
Alig tudunk aludni.
A programok érdekesek,
Itt mindenki maga lehet.

Az udvaron virít a lilium,
Az illatát úgy bírom.
Süt a nap, csiripelnek a madarak,
Nyugodtan lazítsd el magadat.

A növények közt egy kis gyík szaladgál,
A tó vize kellemes fürdőzést garantál.
A nap fénye forrón éget,
Nem látunk itt mást, csak jót és szépet!

Hegedűs Vanda

Szép nyári nap...

Szép nyári nap
itt egyre éget a Nap.
A gyerekek körben ülnek,
s félénken verset mondanak.

Egy idegen vers szól
mely cseng dallamosan.
Senki sem érti, mégis
csöndesen hallgatják, mint a rigó bús dalát.

Vége a versnek,
mindenki tapsol,
vidám nevetés
szól a magasból.

Magasból szól a taps,
tetszik az égieknek,
Petőfi, Ady köztük könnyes szemmel,
Folytasd a verset, bátor légy gyerek!

A hét idézete:

„Ne a hulló vakolatot, ne a szakadt, elnyúlt ruhákat nézd, de lásd meg a kopott külső alatt a ragyogó szívet, amely örömmel nyílik meg előtted” Germanus Gyula

Könyvajánlás:

Louis Sachar: Bradley, az osztály réme

Bradley egy nagyon rossz fiú, akit senki sem tud „megjavítani”, kivéve Carlat, aki egy új nevelőpedagógus a fiú iskolájában. Érdekes történeteken mennek végig együtt, melyeket megismerhetsz, ha elolvasod a könyvet, amit Louis Sachar kimondottan 10-15 éves kamaszoknak írt. Azért ajánlom ezt a művet, mert szerintem nagyon érdekes, ahogyan Carla „jóvá teszi” Bradleyt.

HU-MORZSÁK

Ezt mondd ki!

Starsszos strucc sztereccs cucc

Te tettet e tettetett tettet, te! Te tettetett tettek tette, te!

Cserszömörcés sört szüresöl csörsz.

Akkor jó a jó hajó, ha jó hajó a jó hajó!

Nem minden csacsi csöcse csecse, csak a cse-cse csöcsű csacsi csöcse csecse, mert ha minden csacsi csöcse csecse volna, akkor minden csacsi csecse csöcsű csacsi volna.

Aranyköpések innen-onnan!

A lócitrom védett növény...

Eötvös József többek között Budán született...

Tiziánó a festőóriás megért vagy 80 évet...

Egyiptom őslakói a múmiák...

Petőfi a nagy pesti árvívről írta a Tisza című versét...

Zrínyi kirohanását látva a törökök felgyújtották a várat...

Jobb akartam lenni a többieknél

Interjú Kovács Zoltán festőművésszel

– *Melyik a kedvenc színe?*

– Hű, de nehezett kérdez-tél! Lehet olyan válasz, hogy nincsen olyan? Minden szín a barátom, ha megnevez-ném valamelyiket, a többi megsértődne.

– *És kedvenc képe vagy fest-ménye sin-csen?*

– Sok fest-ményt kedve-lek, néhányat az előadásom-ban be is fo-gok mutatni. Erre a fogós

kérdésre azért nehéz vá-laszolnom, mert minden kép egy másik világot mutat be, mindegyiket másért kedvelem.

– *Miért kezdett el feste-ni?*

– Mert kiskoromban rá-jöttem, ha ki tudom fe-jezni magam, azzal ma-gam mellé tudom állítani az embereket, és akkor hatalmam van. Én egy kistermetű ember va-gyok, gyerekek is ki-sebb voltam, mint a tár-saim, küzdenem kellett, nehogy elpáholjanak, így fontosnak tartottam, hogy valamiben jobb le-gyek, mint a többiek.

– *Mikor vett a kezébe először festőecsetet?*

– Hát annak bizony már több mint húsz éve.

– *Vannak tanítványai?*

– Egy gimnáziumban és a főiskola művészeti is-kolájában tanítok, ahol

sok tanítvá-nyom van. Többen kö-zülük tehet-ségesek, és é l é n k e n érdeklőd-nek a rajz, a képzőmű-vészet iránt.

– *Mint mű-vész, il-lusztrált-e már köny-vet?*

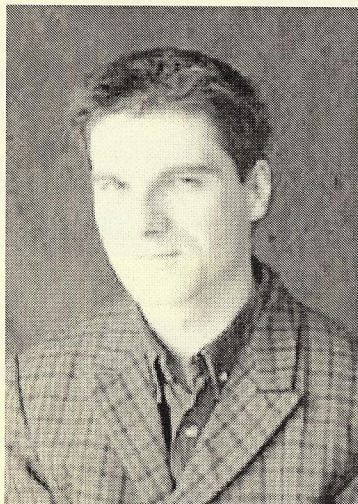
– Ritkán készíték köny-vet. Pontosabban eddig még csak Kis Pál tanár úr versesköteteit illusztrált-am. A verseit viszont gyakran színesítem rajza-immal, és állítottunk is ki már együtt. Vele gyakran dolgozunk ilyen munká-kon.

– *Most épp min dolgo-zik?*

– Egy olyan grafikai so-rozaton, ami épp ellenté-te az illusztrációnak. A kísérő szöveget ugyanis a nézőnek kell a képekhez kitalálnia.

– *Köszönöm szépen az interjút, érdeklődéssel várom az előadását.*

(Pesti Alexandra)

BOCI BOCI TARKA

Szász Fanni—Czirok Teréz

Boci szózat

(Vörösmarty stílusában)

Istállódnak rendületlenül
Maradj híve oh tehén
Vályúd is ott van és
Szénahalmod is
Mely jóllakat és beterít

A nagy mezőn túl
Nincsen számodra jobb hely
Füleid és farkad nélkül
Mecsonkítva ugyan de
Igyál s pihenj
Mert itt tejled kell

Vers az istálló mellől

(Babits stílusában)

Dombon égek csorgó nyár fűröszt
Legelő ringat búzamezők között
Nézek egy otthonos istállót, azt
amit rakott a szomszéd gazda
teheneinek Döglött fa a fala
de szénarakás teteje
Oly drága kincs fülemek s a farkok
de nekem egyik se jutott

Talpra tehén

(Petőfi stílusában)

Hív a gazda!
Itt az idő, gyere haza!
Nem ettél még eleget,
Elhagytad a füledet.

A csütörtök délután vendégei: Móser Zoltán író fotóművész és Farkas Pál szobrász

Móser Zoltánnal először Kis Pál tanár úr beszélgetett, aztán a mienk lett a kérdezős joga és lehetősége.

A nagy melegben persze mindannyian az árnyékba húzódtunk. Tünde néni körberakott bennünket képekkel és fotókkal.

Dél után öt órakor aztán Farkas Pál is csatlakozott a beszélgetőkhöz, így a társalgás egyre érdekesebb lett.

A végén persze mi is találtunk módott egy kis kötetlen beszélgetésre a vendégekkel.

Egy ellesett részlet Móser Zoltán és Juhász Anett beszélgetéséből

– Mikor kapta az első kameráját?

– Érettségire!

– És kitől?

– Édesapámtól.

– Mennyire örült neki?

– Hát nagyon. Komoly dolog volt az. Annyit ért mintha ma egy autót adnának. De miért mondd kamerának? Akkor még fényképezőgépeknek mondták!

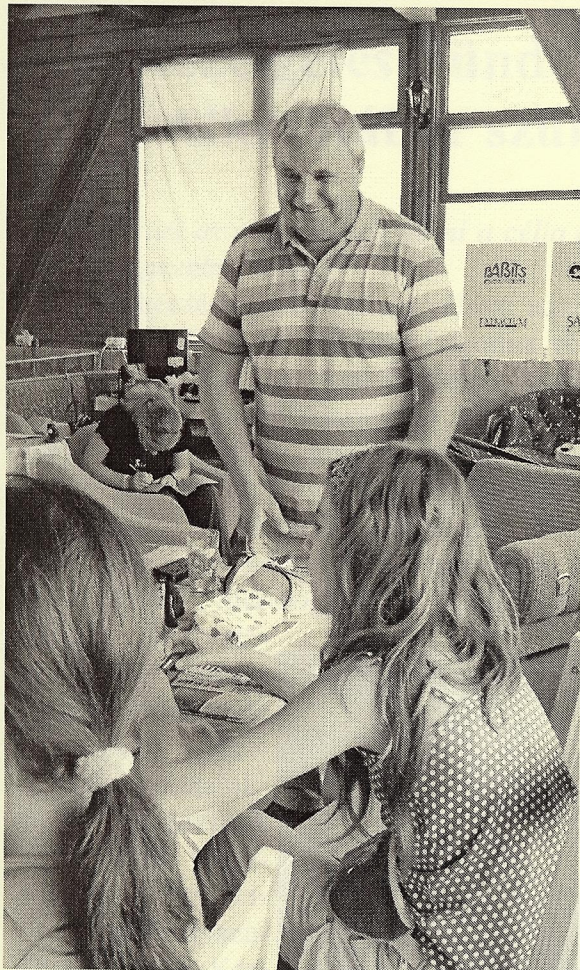
– Nem tudom, így szoktam meg. Van-e kedvenc fényképe vagy kedvenc műve?

– Nem, nincsen. Tudod, aki nyitott a világra, szeret mindent, ami szép.

– Mi az a legviccesebb dolog, ami fotósként történt magával.

– A legviccesebb eset egyben szomorú is volt. Egyszer benne felejtettem egy exponált felvételt tartalmazó filmet a gépben. A kollegák jót mulattak, amikor előkerült a film a gépből. Én inkább szomorú voltam. Tönkrement az összes rajta lévő felvétel. Ma a digitális gépek világában már nem is tudjátok, mekkora baj az ilyen apró figyelmetlenség.

Vendégünk volt a Tolnai Népszavak főszerkesztője Beszélgetés Lengyel Jánossal

Miért pont a szerkesztő munkát, illetve hivatást választotta?

Én egészen kisgyermek koromtól érdeklődtem az írás, az újságírás iránt, aztán úgy alakult a pályám, hogy először főiskolai tanár lettem, de folyamatosan írogattam mellette. Az újságírásban vonzott, hogy sok helyre eljuthattam, sok embernek segíthettem, legalább is én úgy éreztem, hogy segíthettem, hogy megérthessék a körülöttük lévő világot.

Dolgozott más újságnál?

Igen, de televíziónál is, a Somogyi Hírlapnál is. Bejártam minden lépcsőfokot, voltam újságíró, szerkesztő, főszerkesztő, dolgoztam Budapesten és most hat éve már Szekszárdon dolgozok.

Mióta van a szakmában?

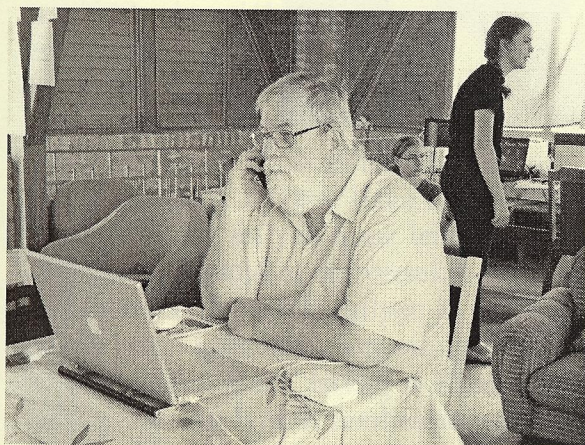
Igazából 30 éve, nagyon régen, mivel már fiatal korom óta írtam. Arra figyeltem, hogy olyan emberekkel vegyem magam körül, akik kihívást jelentettek a számomra is, hogy ebben a versengésben minél jobb újságot készíthessünk.

Dolgozott más területeken is?

Természetesen, könyveket és kiadványokat is szerkesztettem, albumokat évkönyveket. A mai újságírásban már követelmény, hogy minél több úgynevezett termékünk legyen, ami így sokirányú szakmai kihívást jelent.

Előfordult már, hogy gyerek írt az újságba?

Gyakran és rendszeresen előfordul. Erre van hetente egy oldalunk, melyen az egyik rovat a Gyerekvilág, a másik pedig az úgynevezett Sétaoldal, ott minden olyan írás megjelenik, amit gyerekek írnak és jók és érdekesek. Ha valaki ügyes és sokat gyakorolja az írást, a művei nálunk megjelenhetnek. Akár a tied is. *Tényleg? Az jó. Köszönöm a beszélgetést.*

Schubert Péter tipográfus szerda délelőtt tartott előadást. Ő is foglalkozott a sajtóval, csak egészen más oldalról vizsgálva azt. Ő ugyanis a betűk varázslója. Még azt is tudja, hogyan olvas a szemünk, s hogy miért álmosodunk el olvasás közben.

(Hegedűs Vanda)

Beszélgetés Tünde nénivel a Baka István Alkotótábor születéséről és jövőjéről

– Mik voltak az előzményei, és mi a célja a tábor megrendezésének?

– Erre a kérdésre nehéz rövid választ adni, hiszen ez a tábor egy 15 éves folyamat végére tesz pontot. Azt kell tudnotok, hogy van egy Baka István Alapítvány, amely az a céllal jött létre, hogy a fiatalon meghalt költő műveit összegyűjtse, kiadja és megpróbálja az olvasók kezébe adni. Először középiskolásokkal és egyetemistákkal foglalkoztunk, merthogy az Ő versei a felnőttek korosztályoknak szólnak. Egészen mostanáig a nagyobb gyerekeknek és fiataloknak rendeztünk versmondó versenyeket, illusztrációs és esszépályázatot hirdettünk Kárpát medencei szinten. Ezek olyan jól sikerültek, hogy a beküldött pályaművek java később

a folyóiratokban is megállta a helyét. Amikor az iskolátok felvette Baka István nevét, arra gondoltam, milyen rossz lehet, hogy az iskolátok névadója olyan verseket írt, amelyek nem valók nektek, milyen jó volna közelebb hozni hozzátok a verseit. Így adódott a tábor ötlete. Baka István a Kincskereső című gyermekfolyóirat szerkesztője volt. és nyáron kincskereső táborokat rendeztek, ahol a költőiskolát ő vezette. Gondoltuk, hogy ezt a költőiskolát felelevenítsük és ki is bővítenénk.

– Látva a táborban összegyűlt gyerekeket és a részvételükkel tartott foglalkozásokat, lát tehetőséget bennük?

– Ezt csak később, a folyamat végén tudom

majd megmondani. Nem minden foglalkozáson tudok részt venni, de a műveitek már eljutnak hozzám. Annyit azért már most elmondhatok, hogy a tanáraitok és csoportvezetőitek nagyon elégedettek veletek. Szerintük biztosan van közöttetek olyan tehetség, akiből később akár sikeres művész, író vagy költő, esetleg újságíró lehet.

– Kinek ajánlja ezt a tábort?

– Eddig még nem gondolkoztam azon, hogy kinek ajánljam, de természetesen Baka Istvánnak.

– Volt már valaha is ilyen tábor?

– Tábor nem. Voltak rendezvények, versenyek, találkozók, konferenciák, de ez az első tábor, és ha úgy ítéljük meg, hogy sikeres, folytatni fogjuk. Jövőre Szegeden szeretnénk megrendezni, hogy aztán újra visszatérjünk

Tolna megyébe.

– Mért pont ezen a két helyen, és mért ebből a két városból toborozták az érdeklődőket?

– Baka Istvánnak két városa volt. Szekszárdon született és gyakran visszajárt ide a családjához és a barátaihoz, de a felnőtt életét alapjában véve Szegeden élte le.

– Szekszárdról hogy került a tábor Szálkára?

– A Dobcsányi Laci bácsi, ennek az épületnek és kertnek a gazdája szegedi, és én tudtam, hogy megvásárolta és kialakította ezt a helyet művésztábornak. Nekem nagyon megtetszett ez a hely Szekszárd közelségében, és ideális környezetnek éreztem a tábor megrendezésére.

(Kiss Noémi)

Alkotótáborunk a Tolnai Népújság fotóriporterének szemével

**Kiss Albert
további felvételei a
Népújság online
WWW.TEOL.hu
Internetes oldalán láthatók**

